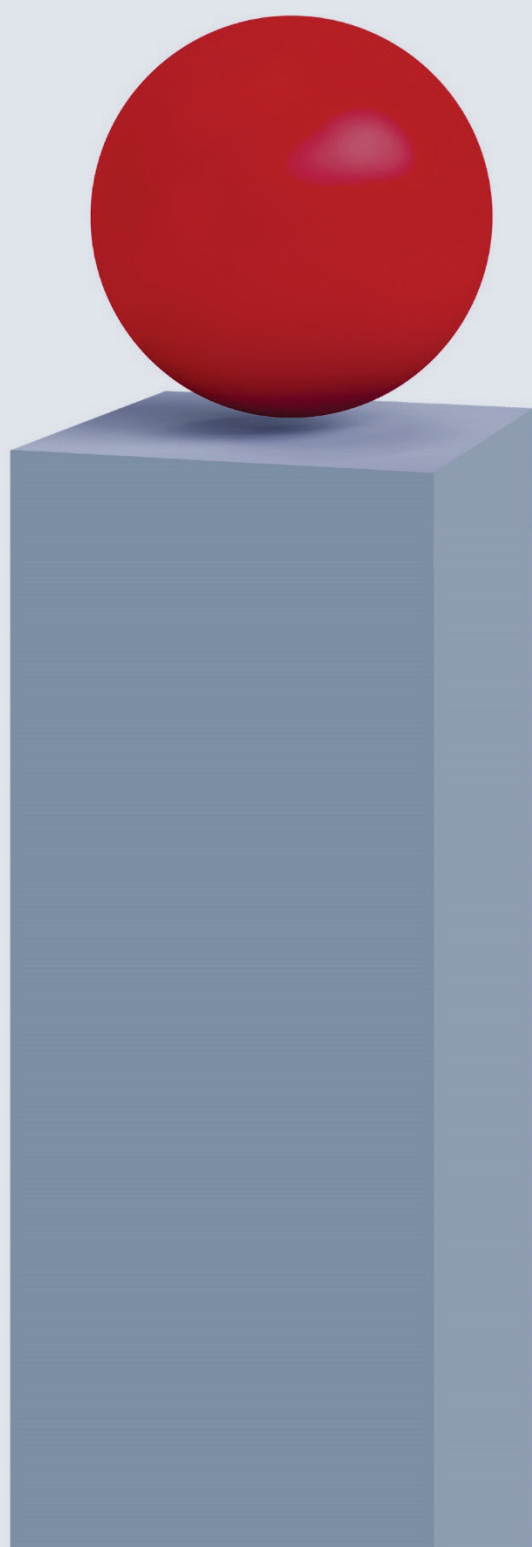

Kratke analize

Poslovanje predelovalnih družb do leta 2024

Tina Nenadič Senica

Zbirka Kratke analize

Poslovanje predelovalnih družb do leta 2024

Izdajatelj:

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
Gregorčičeva 27
1000 Ljubljana

Avtor: mag. Tina Nenadič Senica

Tehnično urejanje: Mojca Bizjak

Ljubljana, julij 2025

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 241923587

ISBN 978-961-6839-63-1 (PDF)

Spletna lokacija publikacije:

<https://umar.gov.si/publikacije/kratke-analize/publikacija/poslovanje-predelovalnih-druz-b-do-le-ta-2024>

Publikacija je brezplačna.

©2025, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno.

Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Vsebina

Povzetek	1
1 Uvod	2
2 Dodana vrednost na zaposlenega v predelovalnih družbah.....	3
3 Poslovni rezultati predelovalnih družb	7
3.1 Neto rezultat iz poslovanja predelovalnih družb	7
3.2 Neto rezultat iz financiranja predelovalnih družb.....	10
3.3 Neto čisti dobiček predelovalnih družb.....	11
4 Dolg predelovalnih družb.....	13
5 Zaključek.....	15
Priloge.....	16
Priloga 1: Opredelitev kazalnikov, uporabljenih v analizi poslovanja gospodarskih družb	16
Priloga 2: Klasifikacija predelovalnih dejavnosti po tehnološki zahtevnosti.....	18
Priloga 3: Kazalniki poslovanja gospodarskih družb v predelovalnih dejavnostih v izbranih letih	19
Literatura in viri	20

Povzetek

V kratki analizi o poslovanju predelovalnih družb proučujemo statistične podatke iz bilanc stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb v predelovalnih dejavnostih (C), ki so največja dejavnost slovenskega gospodarstva. Analiza poslovanja in premoženjsko-finančnega položaja predelovalnih družb zajema obdobje po letu 2008, s poudarkom na gibanjih v zadnjih petih letih in zlasti v zadnjem letu (2024).

Poslovni rezultati predelovalnih družb so se v letu 2024 še nekoliko poslabšali, a so večinoma ostali boljši kot pred letom 2021. Neto čisti dobiček predelovalnih družb, ki je vrh dosegel leta 2022, se je zmanjšal na 1,8 mrd EUR. Ostal je precej večji kot v obdobju pred letom 2021, prav tako tudi neto dobiček iz poslovanja, ki se je v zadnjem letu znova zmanjšal. Neto izguba iz financiranja predelovalnih družb se je v primerjavi z letom 2023 več kot podvojila in bila najvišja po letu 2014. Prihodki od prodaje predelovalnih družb so se po padcu v letu 2023 povečali. Večji so bili predvsem na trgih izven EU, nekoliko pa tudi na trgu EU. Večji so bili tudi poslovni odhodki, stroški energije pa so v povprečju padli za petino. Obremenjenost poslovnih prihodkov s stroški energije pa je ostala večja kot pred energetske krize (2022) tako v energetske intenzivnih panogah kot v povprečju predelovalnih družb. Rast stroškov dela se je upočasnila, vendar se je znova povečala obremenjenost poslovnih prihodkov predelovalnih družb s stroški dela. Rast dodane vrednosti predelovalnih družb se je v letu 2024 še upočasnila, število zaposlenih pa je bilo podobno kot leta 2022. Dodana vrednost na zaposlenega je presegla 62.500 EUR. Ob tem se je dodana vrednost energetske intenzivnih panog drugo leto zapored zmanjšala. Njihov skupni delež v dodani vrednosti predelovalnih družb pa je bil najmanjši v celotnem obdobju. V zadnjih petih letih sta je precej skrčili tudi dodana vrednost in zaposlenost v proizvodnji motornih vozil in (pol)prikolic, pri čemer se je ta dejavnost obenem tudi precej prestrukturirala. Delež dolga v virih sredstev predelovalnih družb se v letu 2024 ni povečal, podoben je ostal tudi delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev.

1 Uvod

Podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb v predelovalnih dejavnostih, ki jih analiziramo v nadaljevanju, letno objavlja AJ PES na podlagi zaključnih računov gospodarskih družb. Ti podatki omogočajo podrobnejšo analizo gibanj v predelovalnih dejavnostih, ki so najbolj izvozno usmerjen del slovenskega gospodarstva, ustvarijo največji del dodane vrednosti gospodarskih družb in zaposlujejo največ zaposlenih med vsemi gospodarskimi družbami.

V analizi nas zanimajo predvsem glavne značilnosti poslovanja in premoženjsko-finančni položaj predelovalnih družb, pa tudi spremembe v strukturi dejavnosti. Zaradi spremembe Standardne klasifikacije dejavnosti so v analizo zajeti podatki po letu 2008. Podatki za posamezno analizirano leto vključujejo gospodarske družbe, ki so v tistem letu dejansko poslovale. Vse kategorije primerjamo v tekočih cenah.

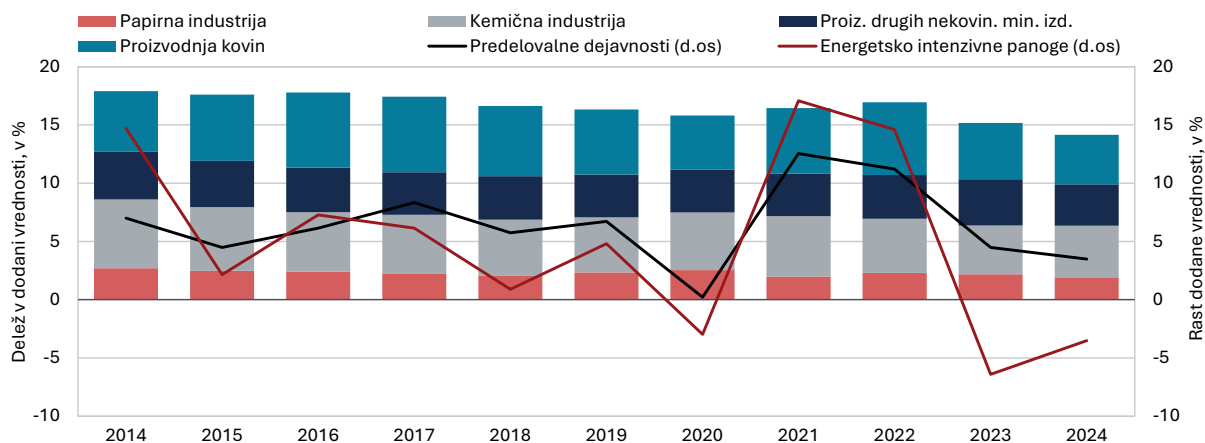
V tokratni kratki analizi se osredotočamo predvsem na gibanja v zadnjih petih letih, za relativizacijo teh gibanj in rezultatov pa v slikah prikazujemo daljše obdobje (od leta 2014 oziroma 2015, ponekod od leta 2008). V zadnjem petletnem obdobju so namreč na poslovanje gospodarskih družb v predelovalnih dejavnostih pomembno vplivali različni dejavniki: (i) zdravstveni (epidemija covida-19 v letu 2020 ter ukrepi za preprečitev njenega širjenja in za okrevanje gospodarstva po sprejetih omejitvenih ukrepih), (ii) ekonomski (umirjanje gospodarske rasti v nekaterih najpomembnejših partnericah, večja konkurenca, motnje v dobavnih verigah, zlasti po epidemiji covida-19) in (iii) geopolitični dejavniki (dvig cen energentov kot posledica ruske agresije na Ukrajino v letu 2021) ter (iv) globalni megatrendi in strukturne spremembe v posameznih industrijah (najizraziteje v avtomobilski industriji) ter (v) v manjši meri oziroma lokalno tudi naravne nesreče (predvsem poplave v Zgornji Savinjski dolini v letu 2023).

Analizo smo razdelili na poglavja, v katerih obravnavamo (i) gibanje dodane vrednosti in zaposlenosti oziroma dodane vrednosti na zaposlenega, skupaj s strukturnimi spremembami v predelovalnih dejavnostih, predvsem po letu 2019, (ii) poslovne rezultate, skupaj s finančnim poslovanjem in ustvarjenim neto čistim dobičkom, ter (iii) zadolženost predelovalnih družb.

2 Dodana vrednost na zaposlenega v predelovalnih družbah

V letu 2024 se je rast dodane vrednosti predelovalnih družb nadalje upočasnila, ... Po več kot 10-odstotni rasti v letih 2021 in 2022 se je v letu 2023 rast prepolovila (na 4,5 %) in v letu 2024 še nekoliko upočasnila (na 3,5 %). Upočasnila se je predvsem rast v nizko in srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah¹, med njimi se je v vseh energetsko intenzivnih panogah² dodana vrednost zmanjšala. Kemična industrija, edina energetsko intenzivna med tehnološko zahtevnejšimi panogami, pa je po dveh letih krčenja v letu 2024 ustvarila za desetino večjo dodano vrednost. Tudi v drugih tehnološko zahtevnejših panogah se je dodana vrednost povečala, precej skromnejša je bila le rast v proizvodnji drugih strojev in naprav, v kateri pa se je od leta 2020 dodana vrednost letno povečevala hitreje kot v povprečju predelovalnih družb. Ob nadpovprečni rasti dodane vrednosti v zadnjih petih letih se je delež družb iz proizvodnje strojev in naprav v dodani vrednosti vseh predelovalnih družb povečal, prav tako pa tudi pomen nekaterih drugih tehnološko zahtevnejših dejavnosti (proizvodnja električnih naprav, predvsem gospodinjskih naprav – 27.5 ter elektromotorjev, generatorjev, transformatorjev ter naprav za distribucijo in krmiljenje elektrike – 27.1; farmacevtska industrija; proizvodnja karoserij za vozila, prikolic in polprikolic – 29.2³) ter nizko tehnološko zahtevne prehranske industrije (gl. tudi Okvir 1).

Slika 1: Ob nadaljnjem padcu dodane vrednosti v energetsko intenzivnih panogah se je njihov delež v letu 2024 znova zmanjšal in dosegel najnižjo raven v opazovanem obdobju od leta 2008

Vir podatkov: AJ PES (2025), lastni izračuni.

... število zaposlenih se je zmanjšalo (za 1,6 %) na podobno raven kot leta 2022.⁴ V večini predelovalnih panog je bilo manj zaposlenih kot v letu 2023, najbolj je njihovo število padlo v nekaterih nizko in srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah. Ob hkratnem skrčenju dodane vrednosti se je v teh panogah zmanjšala tudi dodana vrednost na zaposlenega. Najbolj je padla v energetsko intenzivnih papirnih družbah in družbah iz proizvodnje kovin⁵. Ob ohranjeni ravni dodane vrednosti na zaposlenega v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov in visoki rasti v kemični industriji (po močnem padcu leto prej) je dodana

¹ Ločimo štiri skupine panog po tehnološki zahtevnosti (Priloga 2). V nadaljnji analizi v slikah ne prikazujemo in v besedilu ne analiziramo družb iz nizko tehnološko zahtevnih proizvodnje tobačnih izdelkov ter proizvodnje koksa in naftnih derivatov, ki so v letu 2024 skupaj predstavljale le okoli 0,006 % dodane vrednosti in 0,008 % zaposlenosti vseh predelovalnih družb.

² Energetsko intenzivne predelovalne dejavnosti so papirna industrija (C17), kemična industrija (C20), proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (C23) in proizvodnja kovin (C24).

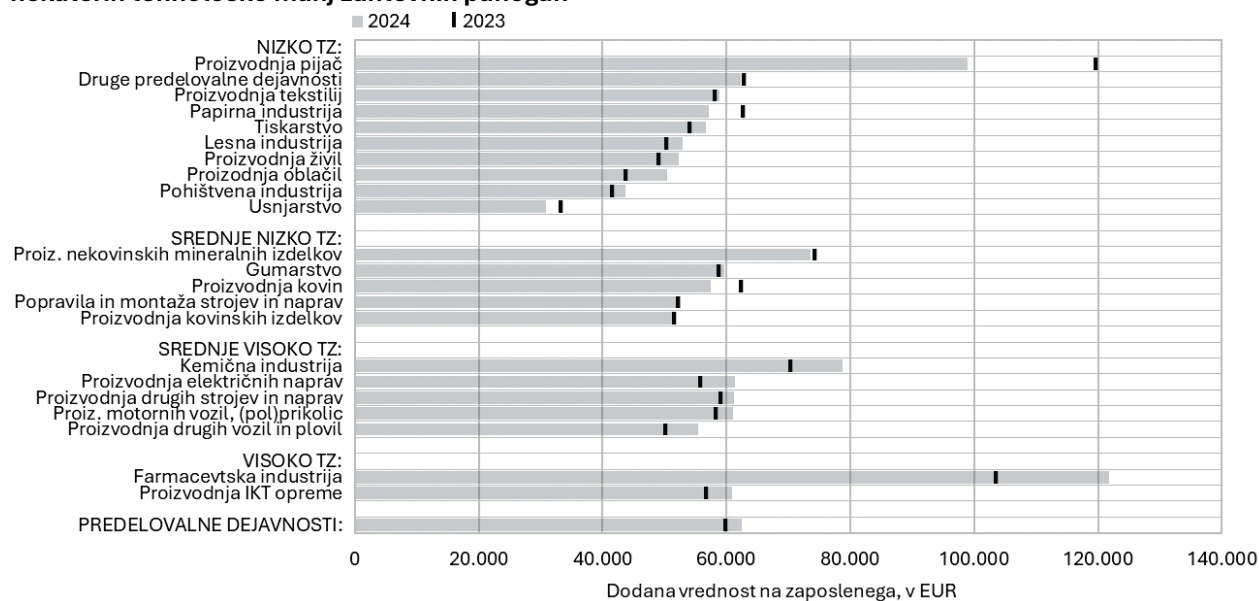
³ Delež dejavnosti C29 se je od leta 2019 sicer zmanjšal zaradi krčenja dodane vrednosti v proizvodnji motornih vozil (C29.100, gl. Okvir 1).

⁴ V letu 2023 je z oddelitvijo družbe v farmacevtski industriji prišlo do precenitve števila zaposlenih v tej panogi, kar je zaradi njene velikosti (in velikosti farmacevtskih družb) vplivalo na gibanje zaposlenosti na ravni vseh gospodarskih družb.

⁵ K slabšim rezultatom v papirni industriji v letu 2024 je večinoma prispevala ena večja družba, rezultat poslovanja v proizvodnji kovin pa se je poslabšal pri več večjih gospodarskih družbah.

vrednost na zaposlenega v energetsko intenzivnih panogah po 5,8-odstotnem zmanjšanju v letu 2023 ostala skoraj nespremenjena in v povprečju zaostala za povprečno dodano vrednostjo na zaposlenega v predelovalnih družbah. Ta se je v letu 2024 še povečala (za 5,2 %; v letu 2023 za 3,0 %) in presegla 62.500 EUR. Najvišja dodana vrednost na zaposlenega je bila dosežena v farmacevtski industriji⁶. Višjo rast kot leto prej sta zabeležili tudi proizvodnja električnih naprav ter proizvodnja drugih vozil in plovil. Izboljšala se je tudi dodana vrednost na zaposlenega v družbah v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic, ki še vedno zaposlujejo manj zaposlenih kot pred epidemijo covida-19 (prav tako tudi večina nizko in srednje nizko tehnološko zahtevnih panog, proizvodnja električnih naprav in proizvodnja opreme IKT)⁷.

Slika 2: Dodana vrednost na zaposlenega v predelovalnih družbah se je še povečala; nižja je bila v nekaterih tehnološko manj zahtevnih panogah

Vir podatkov: AJPES (2025), lastni izračuni.

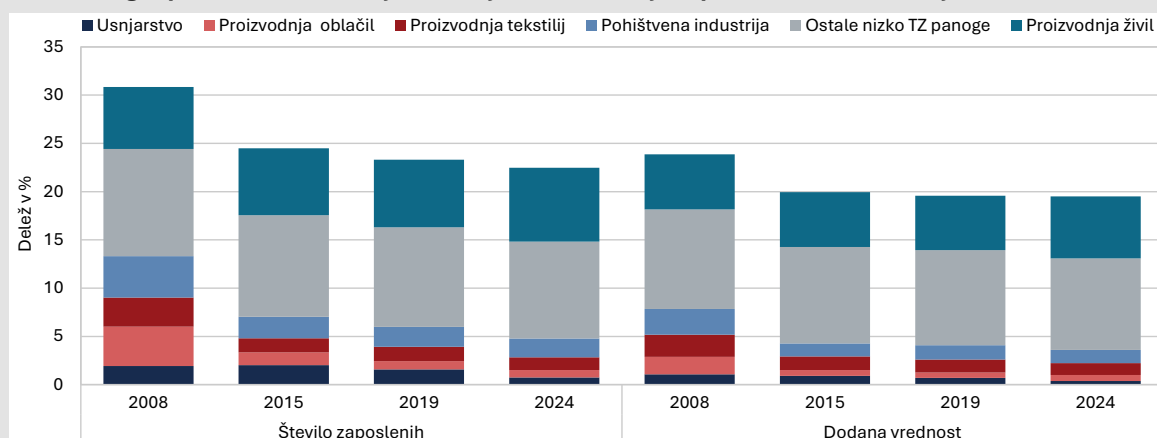
⁶ Po padcu dodane vrednosti na zaposlenega v letu 2023, ki pa je bila predvsem posledica vstopa nove družbe v dejavnost sredi leta 2023 (gl. tudi Nenadič Senica, 2024). Nova družba je namreč nastala z oddelitvijo od obstoječe sredi leta 2023 (Letno poročilo družbe Novartis d.o.o. za leto 2023, 2023), pri čemer je bilo v zaključnih računih za leto 2023 število zaposlenih v farmacevtski industriji precenjeno, kar je vplivalo tudi na izračun dodane vrednosti na zaposlenega, ki je bila podcenjena.

⁷ K padcu glede na raven iz leta 2019 oziroma pred epidemijo covida-19 so prispevale družbe v proizvodnji motornih vozil (C29.1), kjer je zaposlenih polovica manj kot v letu 2019, kar je večinoma posledica skrčenja proizvodnje in s tem zaposlenosti v gospodarski družbi iz JV Slovenije, ki proizvaja osebna vozila (gl. tudi Okvir 1). V letu 2024 se je zaposlenost glede na leto prej sicer zmanjšala v večini največjih družb v panogi C29.

Okvir 1: Strukturne spremembe v predelovalnih dejavnostih po letu 2019

Delež nizko tehnološko zahtevnih panog v dodani vrednosti in zaposlenosti predelovalnih družb se postopoma zmanjšuje skozi celotno analizirano obdobje, po letu 2019 se je skrčila predvsem usnjarska industrija. Od leta 2008 (prvo leto, zajeto v analizo) oziroma po izbruhu globalne finančno-gospodarske krize so se močno skrčile tekstilna industrija, proizvodnja oblačil in pohištena industrija. Do leta 2015 se je delež teh treh predelovalnih panog v dodani vrednosti in zaposlenosti predelovalnih družb približno prepolovil. Zmanjševanje zaposlenosti v družbah iz tekstilne industrije in proizvodnje oblačil se je nadaljevalo tudi po letu 2015. V zadnjih petih letih pa se je najmočneje zmanjšal pomen usnjarskih družb – leta 2024 so imele v zaposlenosti 0,7-odstotni delež (1,6 % v letu 2019, 2,0 % v letu 2015), v dodani vrednosti pa 0,4-odstotni delež vseh predelovalnih družb (0,7 % v letu 2019, 0,9 % v letu 2015). Dodana vrednost na zaposlenega v usjarstvu je najnižja med vsemi predelovalnimi družbami; po skoku v letu 2021 se ni pomembneje izboljšala in za povprečjem predelovalnih družb v letu 2024 zaostala več kot polovico. Od leta 2019 se je precej zmanjšala tudi velikost usnjarskih družb – leta 2019 so v povprečju zaposlovale okoli 67 oseb, leta 2024 pa polovico manj (okoli 33 oseb; predelovalne družbe v povprečju 21,9 osebe).

Slika: Po intenzivnem skrčenju nekaterih nizko tehnološko zahtevnih panog z začetkom globalne finančno-gospodarske krize se je v zadnjih letih zmanjšal predvsem delež usnjarstva

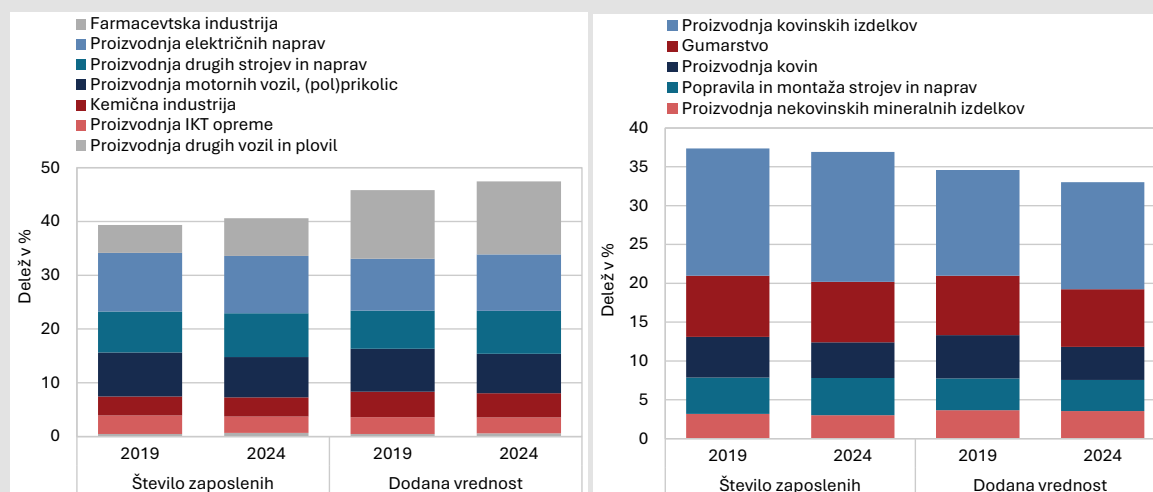
Vir podatkov: AJ PES (2025), lastni izračuni.

Precej se je zmanjšal tudi delež srednje visoko tehnološko zahtevne proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (C29) ter srednje nizko tehnološko zahtevne proizvodnje kovin. Na krčenje dodane vrednosti in padec zaposlenosti v dejavnosti C29 v zadnjih letih je vplivalo več dejavnikov: nižje povpraševanje po osebnih vozilih, motnje v dobavnih verigah, iztek življenjske dobe proizvajanega osebnega vozila, okoljski cilji in odmik od motorjev z notranjim zgorevanjem (gl. tudi Nenadič Senica idr., 2025). Tako struktura dejavnosti C29 kot njen delež v predelovalnih družbah sta se pomembneje spremenila po letu 2019. Delež družb iz proizvodnje motornih vozil (C29.1) v ustvarjeni dodani vrednosti in zaposlenosti C29 se je zmanjšal oziroma vsaj prepolovil. Dinamiko v dejavnosti C29.1 pomembno določa največja družba iz JV Slovenije. S padcem povpraševanja in iztekom življenjske dobe enega od proizvajanih osebnih vozil v tej družbi se je do leta 2024 ustvarjena dodana vrednost dejavnosti C29.1 skoraj prepolovila (42,6 % nižja kot v letu 2019), za polovico se je zmanjšalo število zaposlenih (51,8 % nižje kot v letu 2019). Povečal pa se je delež družb iz proizvodnje karoserij, prikolic in polprikolic (C29.2), ki so bile ena redkih predelovalnih dejavnosti, ki je po epidemiji covid-19 beležila rast (zaradi spremenjenih vzorcev preživljanja prostega časa po omejitvah v epidemiji). Podoben kot pred letom 2019 je ostal delež družb iz proizvodnje delov in opreme za motorna vozila (C29.3) v dejavnosti C29 (tudi

po sanaciji po poplavih v letu 2023, ki so močnejše prizadele pomembnega dobavitelja predvsem evropski avtomobilski industriji iz Zgornje Savinjske doline)⁸. S strukturnimi spremembami v avtomobilski industriji in padcem obsega proizvodnje (ter dodane vrednosti) je nekoliko povezan tudi padec deleža v ustvarjeni dodani vrednosti in zaposlenosti v proizvodnji kovin. Te družbe so v letu 2024 ustvarile 4,2 % dodane vrednosti (5,6 % v letu 2019) predelovalnih družb in zaposlovale 4,6 % delovno aktivnih (5,2 % v letu 2019). Družbe v livarstvu (C24.5), kjer delujejo tudi nekatere dobaviteljice avtomobilski industriji, so v letu 2024 ustvarile manjši del dodane vrednosti predelovalnih družb kot v letu 2019 (za 0,7 o. t. manj, oziroma 2,1 %). Skupaj z družbami iz proizvodnje surovega železa, jekla, ferozlitin (C24.1), ki so prav tako zmanjšale delež v ustvarjeni dodani vrednosti (za 0,5 o. t. manj, oziroma 1,2 %), še vedno ustvarijo največji del dodane vrednosti proizvodnje kovin (okoli 78 % v letu 2024) in skupaj zaposlujejo 3,9 % delovno aktivnih v predelovalnih družbah (4,4 % v letu 2019).

Poleg nizko tehnološko zahtevne proizvodnje živil se je po letu 2019 v strukturi predelovalnih dejavnosti vidneje povečal delež tehnološko zahtevnejših farmacevtske industrije, proizvodnje električnih naprav ter proizvodnje drugih strojev in naprav. Proizvodnja živil in farmacevtska industrija sta dejavnosti, manj odvisni od konjunkturalnih gibanj. Po letu 2019 se je pospešila rast prihodkov od prodaje na tujem trgu družb iz proizvodnje živil, ki je sicer skupaj s proizvodnjo pijač in tiskarstvom najmanj izvozno usmerjena predelovalna dejavnost. Od leta 2019 so se prihodki teh družb na tujem trgu povečali za 90 %, izvozna usmerjenost pa s 30 % v letu 2019 na skoraj 40 % v letu 2024. Povečal se je tudi delež farmacevtske industrije (pod vplivom tujih investicij in širjenja proizvodnje domačih družb), proizvodnje električnih naprav ter proizvodnje drugih strojev in naprav. Zadnji dve panogi v primerjavi z letom 2019 ustvarita za okoli polovico večjo dodano vrednost.

Slika: Povečal se je delež tehnološko zahtevnejših panog razen proizvodnje motornih vozil in (pol)prikolic, med srednje nizko tehnološko zahtevnimi se je zmanjšal delež proizvodnje kovin

Vir podatkov: AJPES (2025), lastni izračuni.

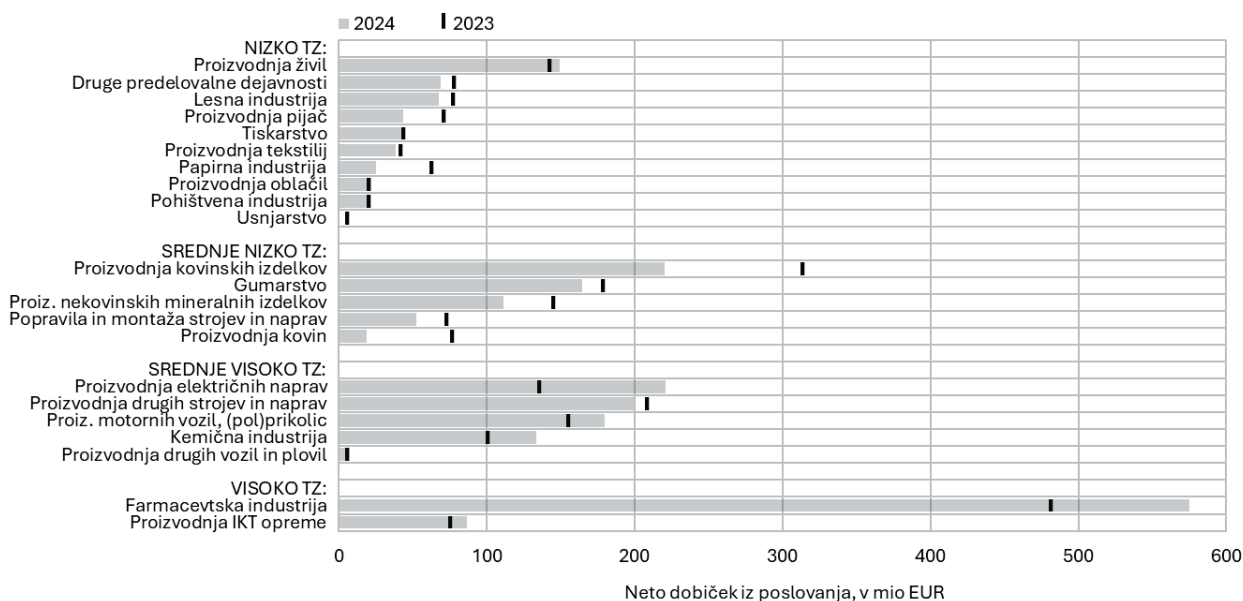
⁸ Družbe iz dejavnosti C29.3 prejmejo več kot 70 % subvencij, namenjenih družbam v dejavnosti C29. Največja prejemnica je družba iz Zgornje Savinjske doline, ki prejme več kot dve petini subvencij, namenjenih dejavnosti C29. Višina teh subvencij je pripomogla k temu, da se dodana vrednost te družbe tudi v letu 2024 ni zmanjšala; njen delež v dodani vrednosti dejavnosti C29 je ostal okoli 3,5 % (v letu 2022 je znašal 4,1 %).

3 Poslovni rezultati predelovalnih družb

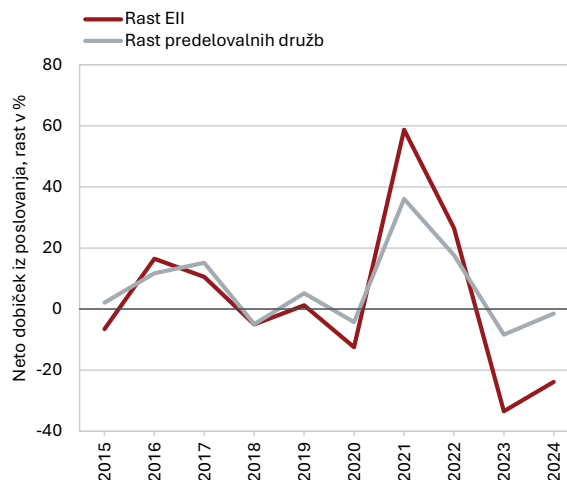
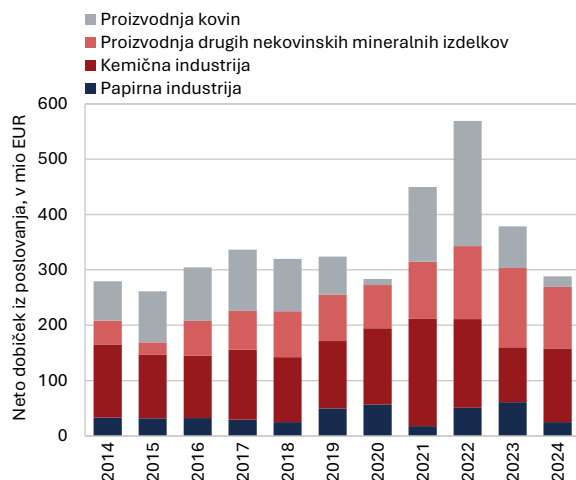
3.1 Neto rezultat iz poslovanja predelovalnih družb

Neto dobiček iz poslovanja predelovalnih družb se je po doseženem vrhu v letu 2022 v naslednjih dveh letih zmanjšal. Po 8,4-odstotnem padcu v letu 2023 se je v letu 2024 dodatno zmanjšal za 1,5 %, in sicer na 2.442,7 mio EUR. Nadaljevalo se je zmanjševanje v energetsko intenzivnih panogah: po tretjino nižjem neto dobičku iz poslovanja v letu 2023 se je ta v letu 2024 zmanjšal še za skoraj četrtino in bil podoben kot leta 2020 oziroma v obdobju pred dvigom cen energentov v energetske krizi. Večji kot v letu 2023 je bil le v družbah iz kemične industrije (za več kot tretjino), vendar so te v predhodnih dveh letih neto dobiček iz poslovanja skupaj zmanjšale za polovico. Po rasti v letih 2021–2023 se je za več kot petino zmanjšal neto dobiček iz poslovanja družb iz proizvodnje nekovinskih mineralnih izdelkov. Družbe iz papirne industrije in proizvodnje kovin pa so ob podobnih poslovnih prihodkih povečale poslovne odhodke. Neto čisti dobiček iz poslovanja je padel za 60 % v papirnih družbah in za 75 % v družbah iz proizvodnje kovin, ki so neto dobiček iz poslovanja zmanjšale že drugo leto zapored. Neto čisti dobiček se je nadalje zmanjšal tudi v nekaterih drugih srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah (proizvodnja kovinskih izdelkov, gumarstvo) in nizko tehnološko zahtevnih panogah (usnjarstvo, tiskarstvo, lesna in pohištvena industrija). Med tehnološko zahtevnejšimi panogami je bil nekoliko nižji le neto čisti dobiček družb iz proizvodnje drugih strojev in naprav. Družbe iz tehnološko zahtevnejših panog so ob izboljšanju poslovnih rezultatov ustvarile 57,4 % neto dobička iz poslovanja predelovalnih družb, kar je največ po letu 2020.

Slika 3: Neto rezultat iz poslovanja je izboljšala večina tehnološko zahtevnejših panog, vključno z energetsko intenzivno kemično industrijo; ...

...energetsko intenzivne panoge pa so skupaj sicer ustvarile okoli četrtno nižji neto dobiček iz poslovanja kot pred letom

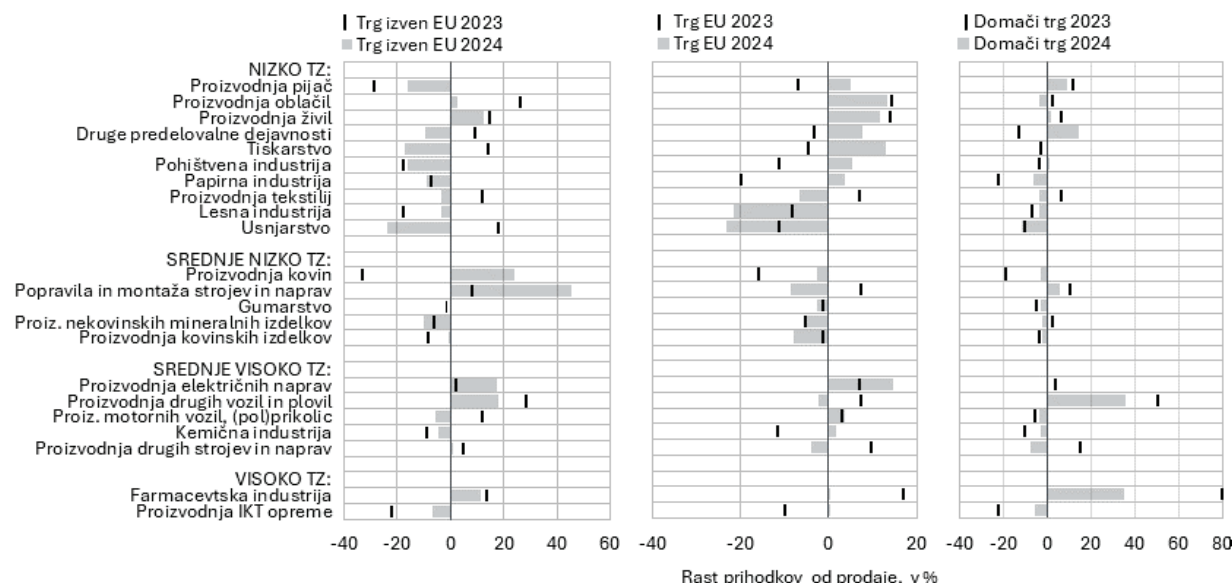
Vir podatkov: AJPes (2025), lastni izračuni. Opombi: Usnjarske družbe so v letu 2024 ustvarile neto izgubo iz poslovanja v višini 3,2 mio EUR. EII so energetsko intenzivne panoge.

Prihodki od prodaje, ki zajemajo večino poslovnih prihodkov, so se po zmanjšanju v letu 2023 v letu 2024 povečali za 1,6 %. Najmočneje so se povečali prihodki od prodaje na trgih izven EU, po stagnaciji v letu 2023 za 6,7 %. Nekoliko višji so bili tudi prihodki od prodaje na trgih EU (za 0,9 %), prihodki od prodaje na domačem trgu pa so po padcu v letu 2023 ostali skoraj nespremenjeni (–0,3 %). Prodaja na domačem trgu se je povečala predvsem v družbah iz prehranske industrije⁹, ki so precej bolj kot povprečna predelovalna družba usmerjene na domači trg (na tujem trgu ustvarijo 37,2 % prihodkov od prodaje; predelovalne družbe v povprečju 72,5 %). Trg EU ostaja največji izvozni trg predelovalnih družb – v letu 2024 so na njem ustvarile 73,2 % vseh prihodkov od prodaje na tujih trgih. Na trgih izven EU več kot polovico izvozne prodaje ustvarijo le farmacevtske družbe, ki so prihodke od prodaje na teh trgih znova povečale za več kot desetino. Močneje so se izven EU povečali še prihodki od prodaje družb iz proizvodnje živil, proizvodnje kovin in proizvodnje električnih naprav (za 17,6 %). Slednje so precej povečale tudi prodajo na trgih EU (za 14,5 %) in s tem tudi skupne poslovne prihodke, kar je ob relativno skromnejši rasti poslovnih odhodkov (za 12,2 %) prispevalo k precejšnjemu povišanju njihovega neto dobička iz poslovanja (za 64,7 %) ¹⁰.

⁹ Proizvodnja živil in proizvodnja pijač skupaj.

¹⁰ Neto dobiček iz poslovanja je več kot podvojila družba iz proizvodnje elektromotorjev, generatorjev in transformatorjev (C27.110), ki je v letu 2024 ustvarila desetino dodane vrednosti družb iz proizvodnje električnih naprav C27 in okoli 40 % neto čistega dobička družb iz te dejavnosti. Dejavnost C27.110 se uvršča med dejavnosti širše avtomobilske industrije. K pozitivnim poslovnim rezultatom nekaterih družb v dejavnosti so po naši oceni prispevale tudi strukturne spremembe v avtomobilski industriji.

Slika 4: Prihodki od prodaje predelovalnih družb so se povečali na trgih izven EU, na trgih EU je bila rast skromna, na domačem trgu pa so ostali podobni kot leto prej

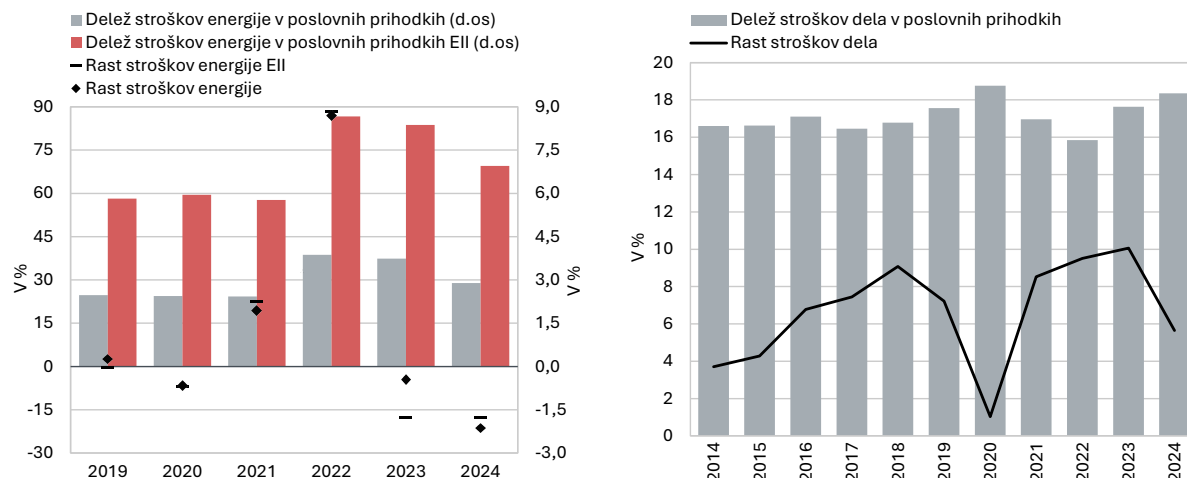

Poslovni odhodki predelovalnih družb so se v letu 2024 povečali za 1,7 %; petino manjši so bili stroški energije, ki pa so ostali precej višji kot pred začetkom rasti cen v letu 2021. Stroški blaga, materiala in storitev, ki predstavljajo okoli tri četrtine vseh poslovnih odhodkov, so se po padcu v letu 2023 nekoliko povečali (za 0,7 %). Najizraziteje, za desetino, se je povišala nabavna vrednost prodanega blaga in materiala, ki pa predstavlja le petino stroškov blaga, materiala in storitev. Drugo leto zapored so se znižali stroški porabljenega materiala (za 3,1 %), ki zajemajo nekaj manj kot polovico stroškov blaga, materiala in storitev. Najbolj so padli stroški energije, ki so bili po 4,6-odstotnem zmanjšanju v letu 2023 še petino manjši. Podobni kot v letu 2023 so ostali le stroški energije v družbah iz papirne industrije, v katerih je obremenjenost poslovnih prihodkov s stroški energije ostala najvišja (10,9 %). Delež stroškov energije v poslovnih prihodkih predelovalnih družb se je zmanjšal na 2,9 % (v energetske intenzivnih panogah na 7,0 %) in nekoliko presešel povprečje obdobja 2015–2020¹¹. Stroški storitev so se povečali podobno kot leto prej, za okoli 4,5 %. **Stroški dela**, ki predstavljajo okoli petino vseh poslovnih odhodkov, so se (po povprečni skoraj 10-odstotni rasti v letih 2020–2022) povišali še za 5,6 %.¹² Rast stroškov dela na zaposlenega (7,3 %), ki je drugo leto zapored presegla rast dodane vrednosti na zaposlenega, je bila skromnejša kot v predhodnih treh letih. Drugo leto zapored se je povečala obremenjenost dodane vrednosti in poslovnih prihodkov s stroški dela (na 64,2 % oziroma 18,3 %) in presegla dolgoletno povprečje predelovalnih družb.

¹¹ Pred letom 2015 je bila obremenjenost poslovnih prihodkov s stroški energije nekoliko večja (okoli 3,4 % v povprečju vseh predelovalnih družb; okoli 8,3 % v energetske intenzivnih panogah).

¹² Preostanek poslovnih odhodkov predstavljajo odpisi vrednosti ter drugi poslovni odhodki, skupaj okoli 5 % vseh poslovnih odhodkov.

Slika 5: Stroški energije še vedno bremenijo poslovne prihodke bolj kot pred dvigom cen energentov; tudi obremenjenost poslovnih prihodkov s stroški dela je nad dolgoletnim povprečjem

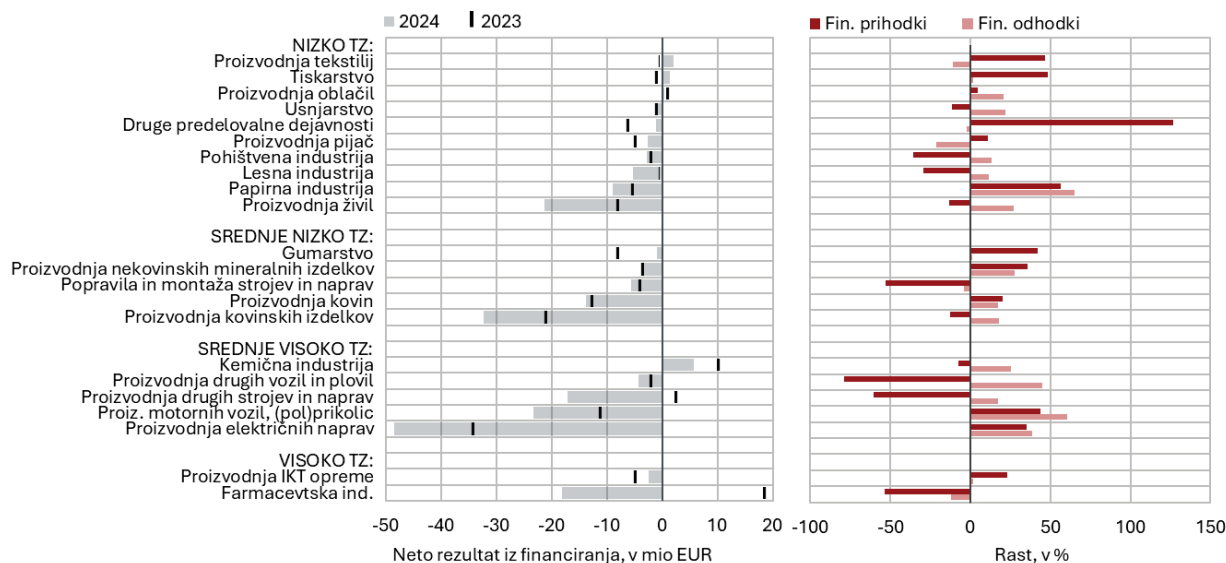

Vir podatkov: AJPes (2025), lastni izračuni. Opomba: EII so energetske intenzivne panoge.

3.2 Neto rezultat iz financiranja predelovalnih družb

Neto izguba iz financiranja predelovalnih družb se je v letu 2024 več kot podvojila (na 203,3 mio EUR) in bila največja po letu 2014, ko je dosegla skoraj 390 mio EUR. Z izjemo farmacevtskih družb (ter nekaterih nizko tehnološko zahtevnih panog) so se finančni odhodki predelovalnih družb nadalje povečali, v povprečju za okoli petino. Finančni prihodki pa so se znova zmanjšali, po 8,7-odstotnem padcu v letu 2023 še za 3,9 %. Neto rezultat iz financiranja so poslabšale predvsem družbe iz tehnološko zahtevnejših panog (z izjemo družb iz proizvodnje opreme IKT) ter iz proizvodnje kovinskih izdelkov in proizvodnje živil. Farmacevtske družbe ter družbe iz proizvodnje drugih strojev in naprav, ki so v letu 2023 ustvarile neto dobiček iz financiranja, so v letu 2024 ustvarile izgubo predvsem zaradi padca finančnih prihodkov. V farmacevtskih družbah so se ob nekaj več kot desetino nižjih finančnih odhodkih finančni prihodki zmanjšali za polovico (finančni prihodki iz deležev so bili 90 % nižji). V družbah iz proizvodnje drugih strojev in naprav pa so ob skoraj petino višjih finančnih odhodkih padli za 60 %. Neto izgubo iz financiranja so precej poglobile družbe iz proizvodnje živil, proizvodnje kovinskih izdelkov (ob višjih finančnih odhodkih in padcu finančnih prihodkov), proizvodnje električnih naprav ter proizvodnje motornih vozil in (pol)prikolic, kjer je rast finančnih odhodkov presegala rast finančnih prihodkov.

Slika 6: Neto finančni rezultat so poslabšale predvsem tehnološko zahtevnejše panoge, pa tudi nekatere tehnološko manj zahtevne panoge

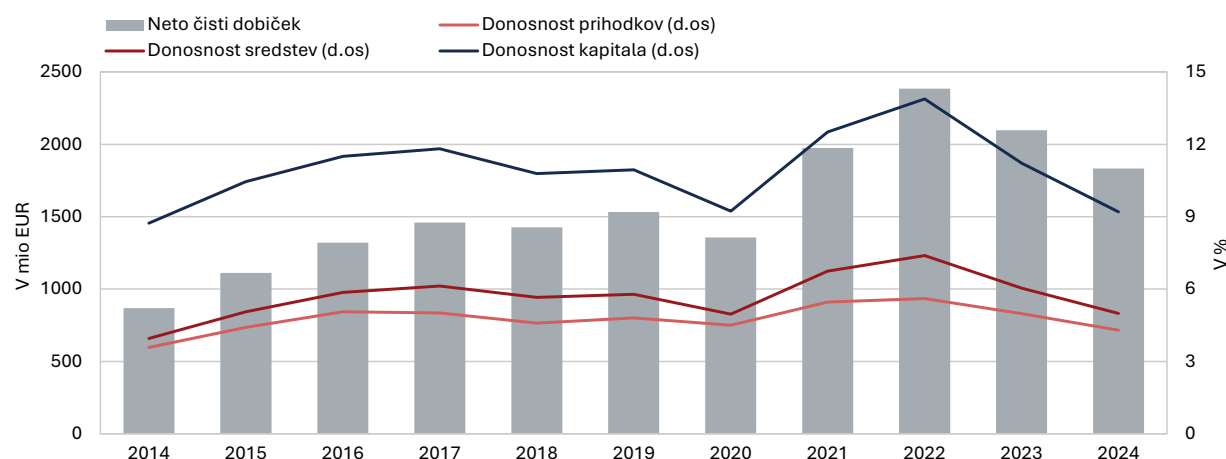

Vir podatkov: AJPES (2025), lastni izračuni.

3.3 Neto čisti dobiček predelovalnih družb

Nekoliko manjši neto dobiček iz poslovanja in poglabitev izgube iz financiranja sta prispevala k temu, da je bil neto čisti dobiček predelovalnih družb drugo leto zapored nižji.¹³ Po vrhu, doseženem v letu 2022, se je neto čisti dobiček v naslednjih dveh letih zmanjšal za približno 12 % letno in v letu 2024 dosegel 1.832,5 mio EUR. Donosnost prihodkov in donosnost sredstev predelovalnih družb sta se zmanjšali na nekoliko nižjo oziroma podobno raven kot leta 2020. Tudi donosnost kapitala je bila primerljiva z letom 2020.

Slika 7: Neto čisti dobiček se je znova zmanjšal, a je ostal precej večji pred letom 2021; kazalniki donosnosti so se drugo leto zapored zmanjšali

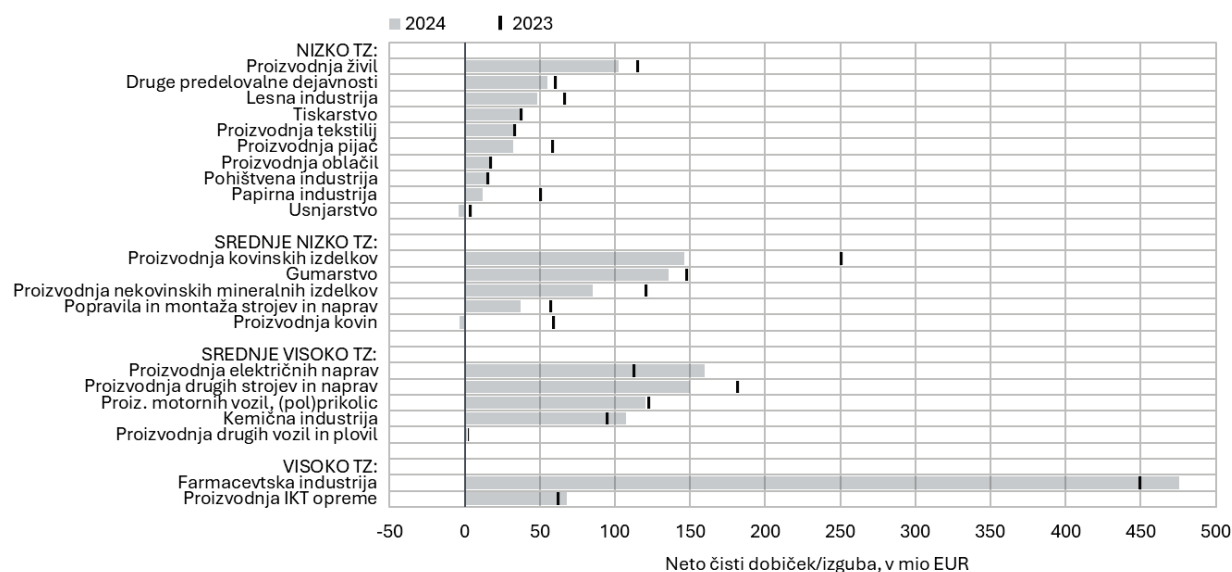

Vir podatkov: AJPES (2025), lastni izračuni.

¹³ Poleg neto dobička/izgube iz poslovanja in iz financiranja pri izračunu neto čistega dobička upoštevamo še neto dobiček/izgubo iz drugega poslovanja, ki je tudi v letu 2024 predstavljal najmanjši del (2 % neto čistega dobička), ter davek iz dobička in odložene davke.

Neto čisti dobiček se je zmanjšal v vseh srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah, nekoliko večjega so ustvarile nekatere tehnološko zahtevnejše panoge. Najbolj se je zmanjšal neto čisti dobiček družb iz proizvodnje kovinskih izdelkov, ki so ob skoraj tretjino manjšem neto dobičku iz poslovanja močno poglobile neto izgubo iz financiranja. Družbe iz energetsko intenzivne proizvodnje kovin pa so ustvarile neto čisto izgubo (poleg njih le še nizko tehnološko zahtevne usnjarske družbe), ob precej manjšem neto dobičku iz poslovanja in podobni neto izgubi iz financiranja kot v letu 2023. Precej manjši neto čisti dobiček so ustvarile tudi energetsko intenzivne papirne družbe, manjši je bil tudi pri večini preostalih nizko tehnološko zahtevnih panog. Večji neto čisti dobiček pa so ustvarile tehnološko zahtevnejše družbe iz proizvodnje električnih naprav in farmacevtske družbe, oboje so precej povečale neto dobiček iz poslovanja. Skupaj so družbe teh dveh panog ustvarile več kot dve tretjini neto čistega dobička predelovalnih družb, medtem ko so v letu 2023 ustvarile dobro četrtno.

Slika 8: Farmacevtske družbe so ustvarile četrtnino neto čistega dobička predelovalnih družb ob precejšnjem padcu v družbah iz proizvodnje kovinskih izdelkov

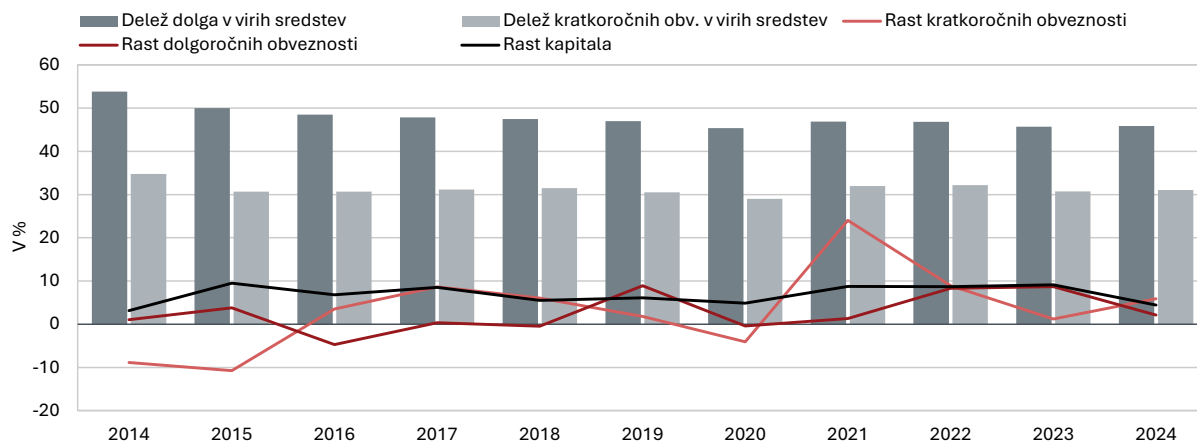

Vir podatkov: AJ PES (2025), lastni izračuni.

4 Dolg predelovalnih družb

Delež dolga v virih sredstev predelovalnih družb je v letu 2024 ostal podobno nizek kot leto prej, delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev pa se ni bistveno povečal. Rast kratkoročnih obveznosti predelovalnih družb se je v letu 2024 sicer pospešila, višja je bila rast tako kratkoročnih poslovnih kot finančnih obveznosti (6,2 % oziroma 5,2 %). Rast ostalih obveznosti do virov sredstev oziroma dolga predelovalnih družb se je večinoma umirila, najbolj rast dolgoročnih obveznosti.¹⁴ Rast dolgoročnih finančnih obveznosti je bila v primerjavi s predhodnima dvema letoma precej skromnejša (2,2 %; v letih 2022 in 2023 okoli 8,7 %). Dolgoročne poslovne obveznosti predelovalnih družb pa so bile v povprečju manjše kot leto prej (za 3,0 %), k čemur so prispevale predvsem družbe iz proizvodnje pijač, kjer so te obveznosti padle s skoraj 32 mio EUR v letu 2023 na 4,2 mio EUR v letu 2024. Po treh letih nadpovprečnih rasti se je umirila tudi rast kapitala predelovalnih družb in zaostala za rastjo obveznosti. Kapitalska pokritost stalnih sredstev se je prvič v analiziranem obdobju (od leta 2008 dalje) nekoliko zmanjšala (gl. tudi Prilogo 3).

Slika 9: Delež dolga in delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev predelovalnih družb sta ostala skoraj nespremenjena

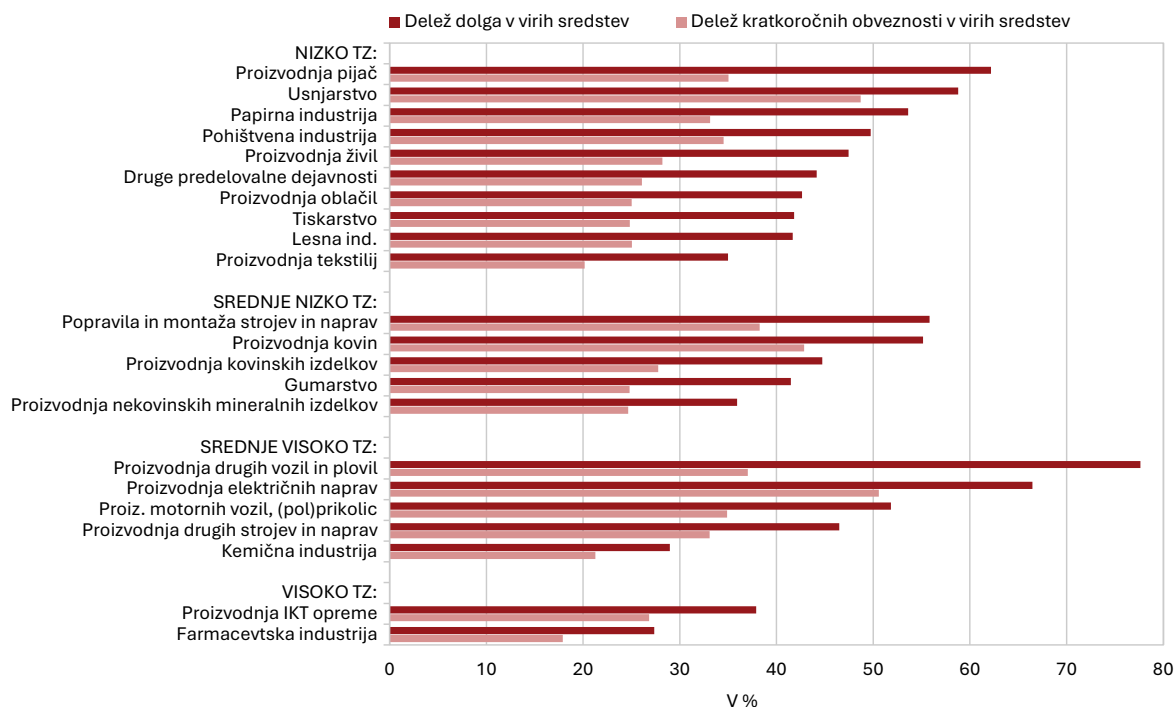

Vir podatkov: AJ PES (2025), lastni izračuni.

Zadolženost oziroma delež dolga v virih sredstev se je v letu 2024 povečala v večini nadpovprečno zadolženih panog predelovalnih dejavnosti. Povečala se je v proizvodnji električnih naprav in proizvodnji kovin, pa tudi v nekaterih drugih bolj zadolženih, a v strukturi dejavnosti manjših panog: proizvodnji pijač, usnjarstvu ter proizvodnji drugih vozil in plovil. K večji zadolženosti družb v proizvodnji kovin in proizvodnji pijač je prispeval predvsem padec kapitala, v preostalih bolj zadolženih pa večja rast obveznosti oziroma dolga kot kapitala. Vse našteje panoge so kratkoročne obveznosti povečale bolj od povprečja predelovalnih družb. Po rasti (in višini) kratkoročnih poslovnih obveznosti so v letu 2024 izstopale družbe iz proizvodnje električnih naprav, ki so poleg družb iz proizvodnje kovin precej povečale tudi kratkoročne finančne obveznosti. Dolgoročne obveznosti so prav tako močneje povečale družbe iz proizvodnje električnih naprav (predvsem poslovne), ki imajo skupaj z družbami iz proizvodnje kovinskih izdelkov najvišje dolgoročne obveznosti. Dolgoročne poslovne obveznosti so precej povečale tudi družbe iz proizvodnje živil. Dolgoročne obveznosti (finančne in poslovne) so sicer najbolj povečale farmacevtske družbe, ki pa so ostale najmanj zadolžene predelovalne družbe. Visoka je bila rast le v eni farmacevtski družbi, ki zaradi svoje velikosti pomembno vpliva na gibanja v celotni farmacevtski industriji (tudi po drugih v analizi uporabljenih kazalnikih poslovanja), kjer so prisotne le tri velike družbe.

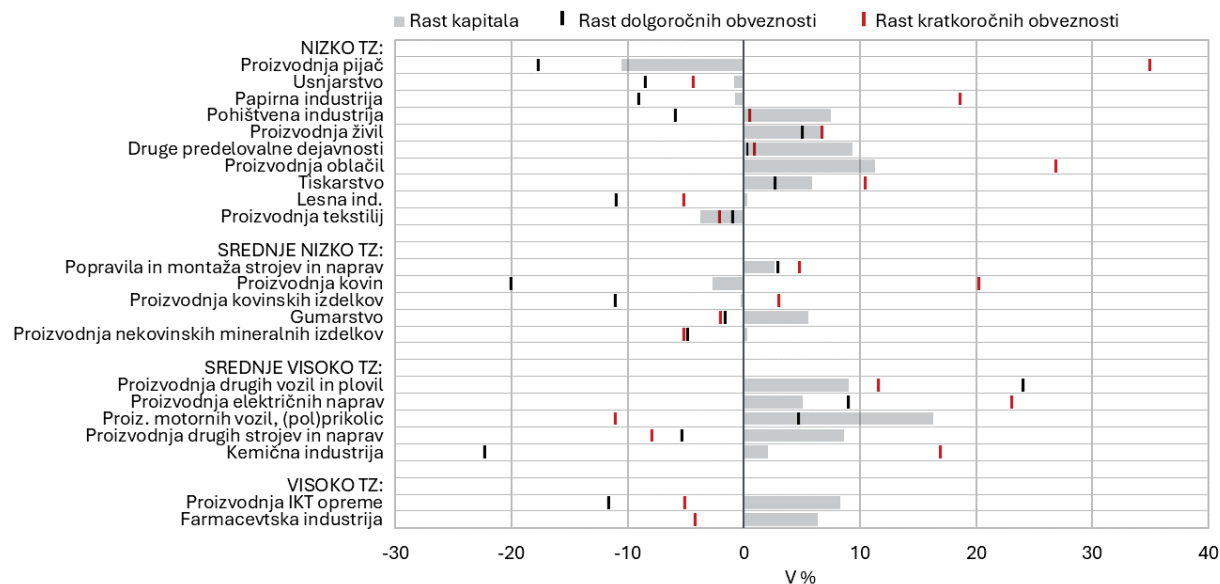
¹⁴ Najvišja je ostala rast rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev, okoli 10-odstotna. Skupaj s kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami predstavljajo okoli 5,0 % dolga.

Slika 10: Po deležu kratkoročnih obveznosti v virih sredstev izstopajo družbe iz proizvodnje električnih naprav, proizvodnje kovin in usnjarstva

Vir podatkov: AJ PES (2025), lastni izračuni.

Slika 11: V družbah iz proizvodnje kovin, kemične industrije, proizvodnje električnih naprav in nekaterih nizko tehnološko zahtevnih panogah je rast kratkoročnih obveznosti v letu 2024 precej presegla rast kapitala

Vir podatkov: AJ PES (2025), lastni izračuni. Opombe: Panoge so razvrščene po deležu obveznosti v virih sredstev. Dolgoročne obveznosti farmacevtskih družb so se povečale za okoli 280 %, družb v proizvodnji oblačil pa za 75 %.

5 Zaključek

Poslovni rezultati predelovalnih družb so se v letu 2024 nekoliko poslabšali. Neto čisti dobiček predelovalnih družb, ki je vrh dosegel v letu 2022 ob najvišjem neto dobičku iz poslovanja in ob edinem neto dobičku iz financiranja v celotnem analiziranem obdobju (od leta 2008), se je zmanjšal na 1,8 mrd EUR. Še vedno je ostal precej večji kot v obdobju pred letom 2021. Kazalniki donosnosti so se znova poslabšali, po vrhu v letu 2022 so se v naslednjih dveh letih zmanjšali na podobne ravni kot v letu 2020. Kljub vnovičnemu zmanjšanju je višji kot v obdobju pred letom 2021 ostal tudi neto dobiček iz poslovanja. Neto izguba iz financiranja predelovalnih družb se je v primerjavi z letom 2023 več kot podvojila in bila najvišja po letu 2014.

Prihodki od prodaje predelovalnih družb, ki zajemajo večino poslovnih prihodkov, so se po padcu v letu 2023 povečali. Večji so bili predvsem na trgih izven EU, nekoliko pa tudi na trgu EU. Nekoliko večji so bili tudi poslovni odhodki, stroški energije pa so padli. Le v družbah iz energetske intenzivne papirne industrije so stroški energije ostali podobni kot pred letom. Obremenjenost poslovnih prihodkov s stroški energije je ostala večja kot pred dvigom cen energentov tako v energetske intenzivnih panogah kot v povprečju predelovalnih družb. Rast stroškov dela se je upočasnila, vendar se je znova povečala obremenjenost poslovnih prihodkov predelovalnih družb s stroški dela.

Rast dodane vrednosti predelovalnih družb se je v letu 2024 znova upočasnila, število zaposlenih je bilo podobno kot leta 2022. Dodana vrednost na zaposlenega se je povečala in presegla 62.500 EUR. Dodana vrednost, ki jo ustvarijo energetske intenzivne panoge, se je drugo leto zapored zmanjšala. Njihov skupni delež v dodani vrednosti predelovalnih družb je bil najmanjši v celotnem obdobju. Med energetske intenzivne panogami so večjo dodano vrednost ustvarile le družbe iz kemične industrije, ki so močno povečale tudi dodano vrednost na zaposlenega. V zadnjih petih letih sta se skrčili predvsem dodana vrednost in zaposlenost v proizvodnji motornih vozil in (pol)prikolic, ki se je obenem precej prestrukturirala. Pod vplivom različnih dejavnikov se je delež proizvodnje motornih vozil precej zmanjšal, povečal pa delež proizvodnje karoserij za vozila ter (pol)prikolic tako v dejavnosti proizvodnje motornih vozil in (pol)prikolic kot na ravni vseh predelovalnih družb.

Delež dolga v virih sredstev predelovalnih družb se v letu 2024 ni povečal, podoben je ostal tudi delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev. Višja kot leto prej je bila sicer rast tako kratkoročnih poslovnih kot finančnih obveznosti. Umirila pa se je rast dolgoročnih obveznosti. Po treh letih nadpovprečne rasti se je umirila tudi rast kapitala predelovalnih družb, ki je zaostala za rastjo dolga. Kapitalska pokritost stalnih sredstev se je prvič v analiziranem obdobju nekoliko zmanjšala.

Priloge

Priloga 1: Opredelitev kazalnikov, uporabljenih v analizi poslovanja gospodarskih družb

KAZALNIKA VELIKOSTI

Sredstva na podjetje

001/število podjetij

Število zaposlenih na podjetje

188/število podjetij

KAZALNIK OPREMLJENOSTI DELA S SREDSTVI

Povprečna* sredstva na zaposlenega

$((001_1 + 001_0)/2)/188$

KAZALNIK GOSPODARNOSTI

Gospodarnost poslovanja = poslovni prihodki/poslovni odhodki

$(126/127)$

KAZALNIKI DONOSNOSTI

Donosnost sredstev = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/povprečna* sredstva

$(186-187)/((001_1 + 001_0)/2)$

Donosnost prihodkov = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/celotni prihodki

$(186-187)/(126 + 153 + 178)$

Donosnost kapitala = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/povprečni* kapital

$(186-187)/((056_1 + 056_0)/2)$

KAZALNIK PRODUKTIVNOSTI

Dodana vrednost na zaposlenega

$(126-128-148)/188$

KAZALNIKA STROŠKOV DELA

Stroški dela na zaposlenega

$(139/188)$

Delež stroškov dela v dodani vrednosti

$(139/(126-128-148))$

KAZALNIKI FINANCIRANJA IN PLAČILNE SPOSOBNOSTI

Delež dolga (kratkoročne in dolgoročne finančne ter poslovne obveznosti, rezervacije in pasivne časovne razmejitve) v virih sredstev

$((072 + 075 + 085 + 095)/055)$

Delež kratkoročnih obveznosti (s pasivnimi časovnimi razmejitvami) v virih sredstev

$((085 + 095)/055)$

Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev

$(056/002)$

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog

$(056 + 072 + 075)/(002 + 034)$

KAZALNIK IZVOZNE USMERJENOSTI

Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje $(115 + 118)/110$

KAZALNIKA STRUKTURE SREDSTEV

Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih $(002/001)$ **Delež proizvodnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v dolgoročnih sredstvih** $((013 + 014)/002)$

Opombi: Številke v formulah pomenijo ustrezno šifro AOP. * Pri izračunu povprečne vrednosti sredstev in kapitala se upošteva podatek o vrednosti sredstev/kapitala ob koncu tekočega in ob koncu preteklega leta za družbe, ki so poslovale v tekočem letu.

Priloga 2: Klasifikacija predelovalnih dejavnosti po tehnološki zahtevnosti

TEHNOLOŠKA ZAHTEVNOST	ODDELEK, SKUPINA SKD
Visoka	C21 Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov C30.3 Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
Srednje visoka	C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov C27 Proizvodnja električnih naprav C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil (razen skupini C30.1 in C30.3) C25.4 Proizvodnja orožja in streliva C32.5 Proizvodnja medicinskih instrumentov, naprav in pripomočkov
Srednje nizka	C19 Proizvodnja koksa in naftnih derivatov C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov C24 Proizvodnja kovin C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (razen skupina C25.4) C33 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti C18.2 Razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa C30.1 Gradnja ladij in čolnov
Nizka	C10 Proizvodnja živil C11 Proizvodnja pijač C12 Proizvodnja tobačnih izdelkov C13 Proizvodnja tekstilij C14 Proizvodnja oblačil C15 Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (razen skupina C18.2) C31 Proizvodnja pohištva C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (razen skupina C32.5)

Vir: SURS (2024).

Priloga 3: Kazalniki poslovanja gospodarskih družb v predelovalnih dejavnostih v izbranih letih

	2008	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Število gospodarskih družb	6.676	7.879	8.234	8.369	8.470	8.604	8.775	8.806
Število zaposlenih ¹ (v tisoč oseb)	198,0	163,6	190,6	183,4	188,7	193,3	196,1	193,0
Delež zaposlenih v vseh družbah (v %)	38,8	36,8	36,7	36,0	36,1	36,1	35,8	35,5
Delež dodane vrednosti v vseh družbah (v %)	35,2	37,5	36,6	37,1	36,2	37,4	34,9	34,8
Neto ² čisti dobiček/izguba (v mio EUR)	588,1	1.111,9	1.532,7	1.356,6	1.974,5	2.384,3	2.097,1	1.832,5

VELIKOST

Sredstva/podjetje (v tisoč EUR)	3.512	2.825	3.307	3.310	3.659	3.910	4.097	4.277
Število zaposlenih/podjetje	29,7	20,8	23,1	21,9	22,3	22,5	22,3	21,9

Povprečna sredstva/zaposlenega (v tisoč EUR)	114	134	139	149	155	167	177	190
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

GOSPODARNOST

Gospodarnost poslovanja	1,046	1,058	1,059	1,060	1,069	1,069	1,063	1,061
-------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

DONOSNOST

Donosnost sredstev (v %)	2,60	5,06	5,78	4,96	6,75	7,38	6,03	4,99
Donosnost prihodkov (v %)	2,35	4,41	4,81	4,50	5,46	5,61	4,98	4,29

PRODUKTIVNOST

Dodana vrednost/zaposlenega (v EUR)	32.003	41.884	46.663	48.612	53.155	57.723	59.441	62.504
-------------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

STROŠKI DELA

Stroški dela/zaposlenega (v EUR)	20.135	25.288	29.124	30.584	32.247	34.485	37.405	40.150
Delež stroškov dela v dodani vrednosti (v %)	62,9	60,4	62,4	62,9	60,7	59,7	62,9	64,2

Delež dolga v virih sredstev (v %)	57,9	50,0	47,0	45,3	46,9	46,8	45,7	45,9
Delež kratk. obveznosti v virih sredstev (v %)	39,3	30,7	30,5	29,0	32,0	32,2	30,7	31,0
Kapitalska pokritost dolg. sredstev (v %)	76,5	92,2	100,5	106,0	109,4	112,0	113,4	111,4
Dolg. pokritost dolg. sredstev in zalog (v %)	87,3	100,2	100,5	104,5	101,4	99,8	103,1	102,0

IZVOZNA USMERJENOST

Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu (v %)	62,6	69,5	71,8	72,2	72,3	71,8	72,0	72,5
---	------	------	------	------	------	------	------	------

STRUKTURA SREDSTEV

Delež dolg. sredstev v sredstvih (v %)	55,0	54,3	52,7	51,5	48,6	47,5	47,9	48,6
Delež strojev in naprav ter druge opreme in naprav v dolgoročnih sredstvih (v %)	30,1	31,0	32,2	33,0	32,3	31,6	31,7	31,8

Vir podatkov: AJ PES (2025), lastni izračuni.

Opombe: ¹ Podatki o številu zaposlenih pomenijo povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju in se razlikujejo od podatkov o številu zaposlenih, ki jih objavlja SURS. ² Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

Literatura in viri

AJPES. (2025). Statistični podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida za gospodarske družbe in samostojne podjetnike. Ljubljana: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Letno poročilo družbe Novartis d.o.o. za leto 2023. (2023).

Nenadič Senica, T. (2024). Analiza poslovanja predelovalnih družb v letu 2023. Ljubljana: UMAR.

Nenadič Senica, T., Golob Šušteršič, T., Hribnik, M. in Brodar, U. (2025). Pregled gibanj v avtomobilski industriji v Sloveniji in EU. Ljubljana: UMAR.

SURS. (2024). Indeksi industrijske proizvodnje, prihodka od prodaje in zalog v industriji. Ljubljana: SURS.